

ПСИХОЛОГИЗИРАНЕ НА ВЪРАТА



Боб Хокстра

Септ 2000

Originally published in English as:
The Psychologizing of the Faith by Bob Hoekstra.
Published by The Word for Today.
P. O. Box 8000 Costa Mesa CA 92628

Първо българско издание
© 2000 г., Издателство “Сеяч 2000”
София 1374, ул. “Суходолска-2” бл. 52 вх.1

Превод от английски: *Вили Рашева*
Богословска редакция: *Людмил Ятански*
Редактор: *Милена Михайлова*

ISBN 999-99999-9-9

СЪДЪРЖАНИЕ

Психологизиране на вярата	4
Предговор	5
Увод	7
Глава 1	
Служение на съветване	10
Глава 2	
Проблемът с греха	18
Глава 3	
Призивът към ученичество	29
Глава 4	
Христовата достатъчност	36
Глава 5	
Божието слово е достатъчно	41
Глава 6	
Работа на Святия Дух	48
Глава 7	
Най-висшата цел - познаването на Бога	53
Глава 8	
Голямата заповед - да възлюбим Бога	57
Глава 9	
Заклучителен извод	63

Предговор към българското издание

Драги читателю, ако търсиш свобода от греха, тази книга е за теб.

Свободата не идва от по-дълбокото опознаване на себе си или човешката природа, но от познаване на Истината.

Във времето, в което живеем, всички понятия биват размити. Истината се превръща в нещо относително и в живота на църквата все повече навлиза светското разбиране за света и душата. Съвременната психология се превръща в авторитет за решаването на основните проблеми на християнина.

Авторът на Психологизиране на вярата ни казва да се върнем към авторитета и силата на Писанието за решаване на наболелите проблеми в ежедневието.

Нека размислим върху посланието и ревизираме своите схващания като почерпим сила и вдъхновение от непресъхващия извор на Божието Слово.

п-р Людмил Ятански

ПРЕДГОВОР

Когато Лука писа до Теофил относно посланието на благовестието, той заяви, че желанието му е да изложи в порядък онези неща, в които с най-голяма сигурност вярваме.

Лука желяеше Теофил да може да познае достоверността на нещата, в които е бил поучаван.

Както изглежда, ние днес живеем във време на духовно объркване. Павел писа на ефесяните да не бъдат като деца блъскани и завличани от всеки вятър на учение чрез човешката заблуда, в лукавство, по измамнителни хитрости. Поради цялото объркване в църквата днес и многото ветрове на учения, които продължават да духат върху нас, Христовото тяло, ние почувствахме, че би било добре различни пастори да напишат малки книги, които да се занимаят със спорните въпроси и да ви дадат солидната библейска основа на това, в което ние вярваме и защо го вярваме.

Нашата цел е духовният дом, който вие изграж-

дате, да бъде издигнат върху солидната основа на вечното Божие Слово, като знаем, че само така този дом може да устои и на най-силните бури.

*Пастор Чък Смит
Калвари Чапъл в Коста Меса,
Калифорния*

УВОД

Процес на повторно формулиране

Днес в църквата действа един коварен и смъртоносен процес, при който християнската вяра е “психологизирана”. Тази дума говори за повторно формулиране на християнската вяра чрез нахлуването на психологическо мислене в църквата на Господ Исус Христос. То е свързано със секуларизма и хуманизма, които са силно разпространени в по-голямата част на света през последните десетилетия. Секуларистите се опитват да изместят Бога от нашето мислене и от ценностната ни система. В същото време хуманистите се опитват да наложат човека като източник на всички ценности и на цялата необходима адекватност. Тези виждания за живота са спомогнали психологията да се установи като културна религия за множество хора.

Много хора биха разгледали влиянието на психологията като неизбежен резултат от живота във век на научен напредък. Обаче, само малка част от психологическата теория се поддава на научна проверка (т. е. тази, при която повтаряните експерименти винаги ще дадат едни и същи резултати като по този начин се обоз-

начават факторите/основните качества/, които Бог вгради в творението, създадено от Него). Всъщност, преобладаващата част от психологическата теория е философска по същество. Оказва се, че психологията е начин да се види живота. Тя е равнозначна на опит да се обясни човека (кой е той, защо е тук, как да го развием, как да се решат проблемите му, как да се задоволят нуждите му и как да му се помогне да стигне до там, до където той смята, че трябва да отиде). Това е житейска философия поставяща човека в центъра и също така човека като негова основна надежда. В Колосяни 2:8 се отправя сериозно предупреждение за философиите на човека. Ще изследваме това предупреждение в заключителната глава.

Заедно с всички тези насоки в развитието на мисленето на света, в продължение на десетилетия църквата отслабва по отношение на призванието да бъде солта и светлината в света. Затова вместо ние да влияем на света, което се очаква от нас да правим, светът влияе на църквата. Вместо Божиите хора да говорят на света за Него и за Неговите пътища във всичко, сега светът учи църквата на пътищата на човека, като светското мислене все повече нахлува в църквата.

Този процес ни дава един нов речник и нов на-

чин на мислене за Бога и за човека. Всъщност това означава, че ни се дава една нова теология, която се нагажда и приспособява към мисленето в този свят. В тази светска теология, Божието Слово не е напълно изоставено. Писанията, обаче, са изкривени и изопачени с цел да се запази и разпространи това ново послание. На основните елементи на “вярата, която веднъж завинаги бе предадена на светиите” (Юда 1:3), се придава едно ново, популярно, приземено, психологическо значение. Много от нас, вярващите, сме убедени, че църквата отчаяно се нуждае от предупредителен призив да се върне при Господа и Неговото Слово.

Като вземем под внимание различните фундаментални истини и основните духовни реалности на живота ни в Христос, ще демонстрираме как на християнската вяра се дава едно ново, светско, небиблейско разбиране. Нашият подход ще бъде първо да се погледне в Божието Слово, за да се определи всеки (спорен) въпрос. После чрез разглеждането на частите, озаглавени “Вместо това”, ние ще вземем под внимание психологизираните перспективи, които се внасят в църковния свят чрез християнски книги, християнско радио, християнска телевизия и дори чрез семинарии и Библейски колежи.

ГЛАВА 1

Служението на съветване

Въпреки че съветването като служение не е най-яркият пример, който ще разгледаме, то е една доста важна област, която е ясно и силно повлияна от въздействието на психологията.

Божие Слово заявява, а и нашият живот илюстрира факта, че всеки християнин редовно се нуждае от съветване. Това не означава, че трябва да търсим среща с някой професионален съветник. Това просто означава, че ние отново и отново се нуждаем от напътствието на Бога. Ние сме овце, които трябва да имат пастир, който да ги води в живота с всичките му опасности и дилеми. (Виж Исайя - 53 и Йоан 10).

Божие Слово разкрива също, че всеки християнин е отговорен за това, периодично да дава съвет на другите. Тази истина може да бъде видяна в Римл. 15:14 и Кол. 3:16, където думата “увещаване” може да бъде тълкувана като “съветване”. Ние трябва да се “съветваме един друг”. Съветването е едно от многото стратегически служения “един другиму” в Божие семейство, където всеки от нас служи на другия по един взаимен начин (както в Гал. 6:1, Еф. 4:32, Евр. 10:24-25)

Господ като Съветник

Същността на съветването като служение се състои в друго. Исая 9:6 ни насочва в тази посока:

“Защото ни се роди дете, син ни се даде;
И управлението ще бъде на рамото му;
И името му ще бъде Чудесен, Съветник...”

Това дете, което се роди; този син, който се даде, щеше да бъде Синът на Бог дошъл като човек. Това щеше да бъде Бог в плът. Властта и отговорността да управлява царството на Бог щеше да бъде на рамото му. Сега християните знаят, че това е Господ Исус Христос. Той е, който трябва да управлява живота на Божиите хора. Той е, който трябва да ръководи всяка наша мисъл, както и живота ни. Забележете, че тази титла показва едно от великите служения, което Исус ще има сред Неговите хора! “Името Му ще бъде Чудесен, Съветник”. От това пророчество в Стария Завет до изявленията в Евангелията и в Посланията на Новия Завет става ясно, че Исус Христос ще бъде нашият Чудесен Съветник. Той обикновено ни използва като Негови инструменти, когато дава Своя съвет. Той, обаче, трябва да е Съветникът. Ние, всъщност, не сме съветниците. Пасторът не е истинският съветник. Служителят не е съветник. Експерти-

те от света, разбира се, не са съветници. Исус е истинският Съветник за Христовото тяло. Действително, когато някои християни съветват добре, те правят това като предават съвета на Господ Исус. Всъщност, Господ е, който съветва направо чрез техния живот онзи, който търси съвет. Това е фундаменталната истина в същността на божественото съветване. Господ е Съветникът. Той е един Чудесен Съветник.

*Всички съкровища
на премъдростта и на знанието*

Сега, доколко чудесен е Исус като наш Съветник? Може ли Той напълно да се справи със задачата? Има ли Той всичко, което е необходимо, за да понесе напълно тази важна отговорност? Абсолютният отговор на тези въпроси се намира в Кол. 2:3 “ В когото (в Христос) са скрити всичките съкровища на премъдростта и на знанието”. Знание и мъдрост е това, към което обикновено се стремят хората, когато търсят съвет. На тях им е нужно да знаят повече и/или как правилно да използват или осъществят това, което вече знаят. Цялата тази мъдрост и знание е налице в Господ Исус. Цялата нужна мъдрост и знание, които са потребни за “живота и за благочестието” (ако трябва да използваме та-

зи важна фраза от 2 Петр. 1:3), всичко това се намира в Христос. Всяко божествено съкровище на знание и мъдрост необходими на човека, за да живее така, както трябва, е изцяло скрито в нашия Господ. Ето колко чудесен е Той като наш Съветник!

Обаче, добре ще направим, ако запомним, че тези съкровища са скрити в Христос. Те не лежат наоколо, за да бъдат автоматично взети по време на църковните срещи или при посещенията в християнските клиники за съветване, или от сесиите на някоя оздравителна група, или от четенето на най-новата християнска книга със съвети как да си помогнем. Те са скрити в една личност. И не са скрити там, така че да не можем да ги намерим. По-скоро, те са скрити, така че да знаем точното и единствено място, където трябва да търсим. Тези съкровища могат да бъдат намерени само като търсим Господ Исус, откриваме Неговите чудеса, Неговото дело за нас и всичко, с което Той ни снабдява. Християнският живот е общение с живия Бог. За да позволим на Сина на Бога да ни съветва, трябва да развиваме едно все по-близко общение с Него. По-късно ще отделим повече внимание на този стратегически въпрос.

Божиеото Слово при съветването

Как проникваме в тези божествени съкровища? Как Господ достига с Неговия чудесен съвет до нас? Псалм 119:24, говорейки за Божието Слово, ни казва как.

“Твоите изявления наистина са моя наслада и мои съветници.”

Бог иска да се наслаждаваме в Неговото Слово, да го търсим в Неговото Слово и така да Му позволим да ни съветва чрез Неговото Слово. Като проникваме жадно в Словото на Бога и търсим Него, Святият Му Дух донася в живота ни божествените съкровища на нашия Чудесен Съветник. Това е служението чрез съветване така, както е замислено от Бог. И така, какво става вместо това в църковния свят?

Вместо това

Вместо служението на съветване, в което Господ да ни съветва с Неговите съкровища на премъдрост и знание чрез Неговото Слово, ето какво се случва. Когато наранени или нуждаещи се хора търсят помощ, техните църкви често ги насочват към човешки експерти от света, които са били обучавани в теорията на Психологията. Тази нова, преобладаваща тенденция включва

изпращането на хора с проблеми до християнския терапевт или все повече и повече до Християнската клиника за съвети. Трудното тук е, че тези християнски съветници обикновено са били обучавани в същите психологически теории, в които и светските терапевти.

Такива съветници може да са добронамерени. Те може да имат нежни сърца, изпълнени със състрадание и голямо желание да помогнат на хората. Те може дори духовно да са надарени от Бога в сферата на съветването. Техният подход към съветването, обаче, по правило включва обединяването на човешки спекулации на безбожни теоретици, като например Зигмунд Фройд, Карл Юнг, Ейбрахам Маслоу, Ерих Фром и други, с божествените откровения на нашия Чудесен Съветник. Някои от по-големите църкви дори имат на щат собствени терапевти с психологическо образование. Това става, въпреки че самата същност на тези теории противоречи на Христос и на Неговото Слово.

Не трябва да пренебрегваме факта, че Фройд, Юнг и останалите са били изключително добри мислители. Техните наблюдения на човека и съответните изводи са разумни и интригуващи. Обаче, те се опитват да отгатнат същността на невидимата, вътрешна материя, която само Бог може да види и обясни. Още повече те праят

това от философска гледна точка за живота, която умишлено оставя Бог извън нещата. Само Бог може да погледне в сърцето на човек, да го оцени и да снабди с лек нуждите на това сърце.

По този повод някои вярващи могат да кажат, че са получили помощ от християнски съветници - психолози. Е, това разбира се, е възможно. Въпреки светското обучение, ако един съветник обича Бога, вярва в молитвата, използва някак си Словото на Бога и като вярващ изпитва състрадание към наранените и нуждаещите се, тогава са налице много пътища за Господа да работи в такава ситуация. Това, обаче, не оправдава целенасоченото използване на хуманистични подходи от човека. Не трябва да пренебрегваме заповедите, предпазните мерки и предупрежденията на Бог всеки път, когато видим, че Господ милостиво работи в далеч не идеални условия. Можем да го видим да работи по начин, който е изключение от Неговото основно правило, както в Числа 22:28-30, когато Той отвори устата на едно магаре, за да проговори на човешки език. Само че, не трябва да превръщаме това изключение в ново правило за живот и служение.

При това, Господ иска ние във всички области да порастваме в любов и проникателност, като търсим да намерим Неговия превъзходен път

във всичко. “И затова се моля, щото любовта ви да бъде все повече изобилно просветена и всячески проникателна, за да изпитвате нещата, които се различават...” (Фил. 1:9-10). Господ иска ние непрекъснато да израстваме в познаване на разликите между лошото, доброто, по-доброто и най-доброто. Той винаги ни призовава към превъзходния път. Разбира се, в служението на съветване, нашият Чудесен Съветник иска да призове църквата по Неговите съвършени пътища вместо по човешките.

ГЛАВА 2

Проблемът с греха

Ако психологическото влияние на света върху църквата беше ограничено само в служението на съветване, това все пак щеше да бъде една много сериозна ситуация, пред която Божието семейство е изправено. Обаче, психологизирането на вярата непрекъснато и все повече достига до далеч по-основни области от съветването. Пример за това е проблемът с греха.

Да не улучим целта и да пропуснем

В Римляни 3:23 се говори за това, какъв е този проблем и колко огромен е той. “Понеже всички съгрешиха и пропуснаха славата на Бога.” Думата за грях тук е “да не се улучи целта”. Ако святият Божий стандарт беше мишена точно пред лицето ни, ние нямаше да можем да я улучим дори и да се опитвахме с всички сили. Ако прекрасният характер на Бога (видян в Неговите закони и заповеди) беше мерителната линия простираща се от земята до най-високата точка на небето, би ли могъл някой да се вмести в тази мярка? Законът казва, “Бъдете святи,

защото аз Господ, вашият Бог, съм свят” (Левит 19:2 и 1Пет.1:16). За да отговорим на стандарта, ние трябва да бъдем святи като Бога. Всички ние сме абсолютно недостатъчни, що се отнася до нашата собствена праведност. Това е проблемът с греха. Това е всемирен проблем. Той засяга всички, които съществуват, или са съществували, или предстои да съществуват.

Последствията от греха

Римляни 6:23 доразвива този въпрос чрез описване на драстичните последствия от проблема с греха. “Защото заплатата на греха е смърт.” Всички ние съгрешихме и това, което спечелихме от нашето прегрешение е една много сериозна заплата - смърт. Това включва не само физическа смърт, но далеч по-страшно, това включва и духовна смърт. Отчуждаването от Бога, отношението на замъртвялост спрямо Бог беше това, което ние спечелихме чрез нашия грях. Ние сами не бихме могли да познаем Господа, да Му угодим, да ходим с Него или да му служим. Всички ние бяхме “мъртви чрез своите престъпления и грехове” (Ефесяни 2:1). Ако не беше Бог да се погрижи за тези последствия от греха по подходящия начин с Неговото единствено лекарство, ние щяхме завинаги да

останем в това състояние на мъртви и отчуждени и никога нямаше да можем да общуваме с Господа.

Божият дар на живот

Бог има чудесно решение и то е дадено в баланса на Римляни 6:23 "... а Божия дар е вечен живот в Христа Исуса, нашия Господ." Това, което заслужаваме от Бога, дори и при върховни усилия от наша страна, е смърт, защото всичките ни собствени дела на себеправедност са омърсени от греха. Бог желае да ни даде като дар онова, от което ние отчаяно се нуждаем, но не бихме могли никога да придобием сами, това е вечният живот. Това е една жива, трайна връзка с единствения, истинния и жив Бог. Това става само чрез удивителното дело на друг, на Господ Исус Христос. Какъв славен дар имаме във вечния живот. Колко скъпо дело извърши Господ в наша полза, за да ни осигури този дар. Исус отиде на кръста да плати нашия дълг, който имаме за своите грехове. Той умря вместо нас, като изпи чашата на греха и смъртта, която беше нашето подходящо осъждане, така че да се познае, че Отец "е праведен и оправдава тогава, който вярва в Исус" (Римляни 3:26). Така святата правда на Бога е удовлетво-

рена и Той свободно може да ни предложи опрощаване на греховете и вечен живот на всички, които вярват.

Изобилието на Божията благодат

Тези богати дарове на Божията благодат, които са Неговото лекарство за проблема с греха, са разкрити още повече в пета глава на Римляни. Там виждаме не само простителност и нов живот, достъпен чрез Христос, но също така и как Неговото снабдяване включва Божиите ресурси, за да живеем един плодоносен и победоносен християнски живот. “За това, както чрез един човек грехът влезе в света, и чрез греха смъртта мина в всичките човеци, понеже всички съгрешиха” (5:12). Този стих говори за греха на падналия Адам, който вкара в семейството на човека пораженията на греха (бунт срещу Бога, ходене по нашия път вместо по Неговия път). После заедно с този бунт, дойде отчуждението и духовната замъртвялост към Бога, която ние сега разглеждаме. Тази смърт после премина върху цялото човечество от поколение на поколение.

Върху всички нас, които сме били родени само веднъж, преминава състоянието на Адам. Ние също съществувахме в грях и смърт. Тази

смърт управлява като тираничен диктатор над всички, които все още нямат новорождение (свръхестествено, духовно раждане в Божието семейство). “Защото ако чрез прегрешението на единия смъртта царува чрез тоя един...”(5:17а). Мъртвостта, която грехът причинява, управлява живота на неизкупените. Това се изразява в духовната слепота, страха, гордостта, егоизма, измамата, предразсъдъците, плътските страсти, ревността и др. Това обяснява защо животът на хората в света е толкова объркан, разбит и ограничен. “Смъртта царува чрез тоя един”.

*Много повече,
отколкото се нуждаем*

Божие лекарство в Христос, обаче, е много по-велико от нашия проблем с греха в Адам. “Много повече тия, които получават изобилието на благодатта и на дарбата, сиреч, правдата, ще царуват в живот чрез единият, Исус Христос”. /5:17/. Всички ние започваме в Адам, в целия негов грях и смърт. Единствената надежда, която е налице и от която някога ще се нуждаем за времето и вечността, е да станем един, който е “в Христос” (както пръчка в лоза) чрез вяра в Него. Когато смирено се покаем за нашия път и призовем Господа за очистване и прощение,

ние получаваме дара на Неговата праведност, чрез която можем да стоим пред Святия Бог и да сме приети от Него. Въпреки че това е едно славно запознаване с Неговата благодат, то е просто първата ни стъпка в изобилието на тази благодат.

Изобилието на благодатта в Христос прави възможно за нас да “царуваме в живот”. Царуването в живот означава да бъдеш подобен на Христос, победител. Това е да растеш и узряваш в нещата, свързани с Христос. Това е да живееш над обстоятелствата вместо под тях. Това включва все повече и повече ходене в свободата на Господа вместо в оковите на света. Това включва живот в пълнотата на Христос, вместо в разрухата на човека, но може да бъде направено само “чрез единият, Исус Христос”. И не може да стане по какъвто и да е друг начин, нито чрез религиозните усилия на човека, нито дори и чрез посветените и ревностни опити на един сериозен християнин. А само “чрез единият, Исус Христос.” Царуването в живот става само, когато се доверим напълно, зависим от, пребъдваме и уповаваме в Онзи, който ходи по тази земя и победи света, плътта и дявола. Това идва, когато гледаме към Този, който винаги правеше тези неща, които са угодни на небесния Отец. Тогава, когато вземаме живот и

сила от Него, ние ставаме все повече и повече хора, които изявяват Неговата любов, радост, мир, дълготърпение, благодат, милосърдие, верност, кротост и себеобуздание.

Тези духовни плодове идват от Божията благодат, която действа в нас и чрез нас, защото това е животът на Христос, който тече във и чрез онези, които не го заслужават, които никога не биха го заслужили и сами никога не биха го родили. Това е всичко, което животът в Христос означава. Исус дойде "...пълнен с благодат и истина" /Йоан 1:14/. "Ние всички приехме от Неговата пълнота и благодат върху благодат."/ст. 16/.

Истинският християнски живот е по благодат - от момента на новородението нататък във вечността. Християнският живот включва един пласт благодат върху друг, върху следващия, върху по-следващия и т.н. О, как подценяваме изумителното изобилие на Божията благодат! Всеки ден трябва да живеем чрез подкрепящата Божия благодат. Всяка стъпка на прогрес и промяна към по-големи висоти в новия живот в Христос трябва да се направи чрез променящата ни благодат от Бога. Само Божията преизобилна благодат може да доведе хората от състоянието, в което смъртта владее над тях, до онова състояние, при което те имат власт в живота.

Проблемът, с който човек се сблъсква, е грехът. Първо, това е нашият собствен грях. След това, понякога това са греховете на другите към нас, или греховете на света, които силно атакуват вярващите в Исус. Основният проблем на човечеството е грехът. Божието лекарство за всеки грях е изобилието на Неговата благодат да ни прости, подкрепи, освободи, да ни промени, да ни направи цялостни, зрели, да ни води и да ни направи плодотворни. Това е един от крайгълните камъни на вярата, който църквата на Господ Исус Христос трябва да пази, да отстоява и да провъзгласява.

Вместо това

Какво става в по-голямата част от църквата днес, що се отнася до основния проблем на човека и Божието лекарство за него? Вместо греха, проблемите на човека сега стават нефункционалност, или взаимна зависимост, или това да “бъдеш жертва”, или различни видове “непсихологически болести и разстройства”. Този вид психологизирано мислене в църквата получава ново определение чрез нови, неподходящи хуманистични термини за това какви са всъщност проблемите на човека.

Понятието нефункционалност е отличен при-

мер. Човек наблюдава или научава за дадено семейство, в което има проблеми, и решава да го нарече нефункционално. Това значи, че това семейство не функционира по начин, по който ние или членовете му биха желали. В този смисъл “всички не функционират и всички пропускат да достигнат желаното ниво на човешка функционалност”. Можем да разберем откъде идва такъв термин.

Той описва известна актуалност на човешкия опит. Обаче, той се използва погрешно и не анализира проблема в дълбочина. Като правило, нефункционалността казва, че аз не мога да действам по начин, по който желая, или че другите не действат спрямо мене по начин, по който аз бих желал.

Истинският стандарт е какво Бог желае, а Той казва, че “всички съгрешиха и пропуснаха славата от Бога”.

Взаимната зависимост също не съответства на диагнозата на човешкия проблем. Разбира се, хората могат неправилно да се опитат да намерят смисъла на своя живот като станат зависими от това да помагат на другите, които са станали неправилно зависими от наркотици, алкохол или каквото и да е друго. Проблемът не е, че се жертваме за другите, всъщност Господ ни призовава да дадем живота си един за друг /1

Йоан 3:16 / . Исус ни казва, че величието на Неговото царство се измерва в това да служим на другите /Матей 20:25-28/. Проблемът е, че ние или служим на себе си, или служим на другите от някакъв личен интерес. Лекът е да се научим да служим на другите поради Божията благодат и за славата на Бога.

“Жертва на обществото” е друг несъответстващ термин, към който хората често се обръщат в опита си да разберат своите най-дълбоки проблеми. Той обяснява и често оправдава нашите слабости като следствие от злините, които са ни били причинени, така че ние намираме оправдание за нашето състояние и/или обвиняваме другите. Разбира се, всеки човек е бил неправилно третиран, както и той самият неправилно се е отнасял към другите, но ние не можем да построим връзката си с Бога на основата на: “всички ме направиха такъв”. Нито пък можем да изграждаме взаимоотношения с другите хора като ги обвиняваме. Проблемите, които можем да поставим пред Бога, са нашите собствени прегрешения срещу Него и срещу другите. Тогава можем да открием, че Неговият лек е простителност, очистване, промяна и примирение между Бога и човека.

Друго психологизирано оценяване на нуждата на човека се вижда в опита да се превърне все-

ки аспект на греха и похотта в болест или разстройство. Така ние сега лекуваме болестта алкохолизъм и лошите последствия от ненаситното хранене вместо да се заемем духовно с греховете пиянство и лакомия. Писанията не отричат, че ние можем да имаме психологически нужди като следствие от химически дисбаланси. Божието Слово не забранява медицинското лечение на физически проблеми, когато те действително съществуват. Това не означава, обаче, че можем да превърнем духовния проблем с греха в умствени или емоционални болести и да се опитваме да ги лекуваме с лекарства и с индивидуална или групова терапия.

Основният проблем, с който човек се сблъсква, е грехът. Само Бог може да се справи с греха. Тъжното е, че в много църкви днес на проблема с греха се дава ново психологическо обяснение.

ГЛАВА 3

Призивът към ученичество

Друга основна истина, на която отново се дава определение от психологическия начин на мислене, навлизащ в църквата, е призивът към ученичество. Ние всички сме призвани да бъдем ученици на Господ Исус. Ученикът е последовател, някой, който следва своя господар и учител. “И казва им: “Дойдете след Мене и аз ще ви направя ловци на човеци” /Матей 4:19/. Този призив от Исус показва простотата и силата на истинското ученичество. Основната покана е отправена съвсем просто: ние трябва да се съсредоточим в следването на Господа. Силата се състои в обещанието, което Той дава: “Аз ще ви направя...” Когато следваме Исус, Той работи в нас, върху нас и с нас, за да ни направи такива, каквито Той иска ние да бъдем. Той иска да използва Своите ученици, за да достигне и докосне живота на другите. Начинът, по който Той върши това, е като ни прави да приличаме все повече и повече на Него самия. Тази велика дейност на промяна не може да бъде осъществена чрез който и да е друг човек, философия, теория, система или движение. Ние не можем сами отново да се създадем, нито пък могат

другите да го направят вместо нас. Само когато следваме Исус Христос, у нас може все повече да се формира характер подобен на Неговия и оттам да станем още по-полezni в Неговите ръце. Така Исус ни призовава да бъдем Негови ученици, за да Го следваме. Тогава Той започва да действа в нашия живот и ни изпраща да призоваваме и другите да Го последват.

Нашата основна заръка

От първостепенна важност беше всеобщата заръка на Исус към Неговите последователи: “Идете, прочее, научете всичките народи”, /Матей 28:19/. Целият християнски живот включва това да следваме Господа и да помагаме на другите да вършат същото. Ние трябва да започнем да създаваме ученици по целия свят, като им казваме: “Ела, последвай Исус Христос; а като Го последваш, Той ще те направи нов”.

Ученичеството е нещо важно и основно за “вярата, която веднъж за винаги бе предадена на светиите.” /Юда 3/. В Лука 9:23, са дадени изискванията за ученичеството: “Каза още и на всички: “Ако иска някой да дойде след Мене, нека се отрече от себе си, нека носи кръста си всеки ден, и нека Ме следва.” Ако хората искат да следват Господа, ето какво означава това.

Да се отречем от себе си

Първото нещо, с което се срещаме в ученичеството, е отричането от себе си, да кажем “не” на своето “аз”. Собственото ни “аз” е нашият проблем - егоцентризъм, себеправедност, самопомощ, себеупование. Много отдавна Бог говори за човешката нужда по отношение на собственото аз: “Всички ние се заблудихме като овци, отбихме се всеки в своя път”/Исайя 53:6/.

Ако искаме да следваме Исус, да бъдем Негови ученици и Той да променя живота ни като Го следваме, тогава трябва да се отречем от себе си. Друг начин да говорим за отричането от себе си, е покаянието. Това значи да кажем: “Пътят ми е грешен, Господи; само Твоят път е праведен.”

Да носим кръста си

Второто нещо, което е нужно за ученичеството, е да носим кръста си. Да се отречем от себе си дори до смърт означава да носим кръста си. От 24 стих става ясно, че преди всичко се има предвид да умреш за себе си: “Защото, който иска да спаси живота си, ще го изгуби; а който изгуби живота си заради мене, той ще го спа-

си.” Да носим кръста си включва да поставим нашето упование на кръста на Исус Христос, защото това е единственият кръст, който може да доведе до край независимия от Бога и себичен живот. Ние поставяме нашето упование, нашата вяра и надежда в Исус и Неговото дело на кръста и за Бог, старият ни плътски човек, който живее за самия себе си, вече е разпънат на кръста. Ние чрез вяра сме били разпънати на кръст и погребани с Исус и след това възкресени с Него за нов живот, новородени за един нов живот на зависимост в Христос. Все пак, трябва да разберем, обаче, че “ако живеете плътски, ще умрете /т.е. ще изпитате духовна замъртвялост/; но ако чрез Духът умъртвявате телесните действия, ще живеете /т.е. ще имате духовен живот./”/Римл. 8:13/.

Ние носим кръста си; правим кръста на Исус наш кръст, прилепваме се за него, уповаваме на него като на единствено наше избавление от греховете ни.

Ежедневен начин на живот

Обърнете внимание на думата “ежедневен”. Отричането от себе си не е нещо, което правим само в началото на спасението. Това показва начина на живот на учениците. Това означава ден

след ден да казвам “не” на себе си, на моята воля, на славата, на плановете, на възможностите и способностите си. Ден след ден ученикът се прилепва чрез вяра към завършеното дело на кръста. Галатяни 6:14 говори за това: “А далеч от мене да се хваля освен с кръста на нашия Господ Исус Христос, чрез който света за мене е разпнат, и аз за света.” Всеки ден ние поставяме упованието си на кръста като на единствения път на избавление от този свят и от греха в него, смъртта и вината. Единственият изход е чрез смъртта, смърт с Христос на Неговия кръст.

Следвайки Исус

Точно тук бихме могли да се учудим какво още може да е останало, тъй като ние сме призвани да кажем “не” на себе си и да се прилепим към кръст, който може да доведе до смърт на нашето собствено “аз”. Всъщност това, което е останало, е всичко, за което нашите сърца копнеят и всичко, което Бог желае за нас и с което напълно е снабдил онези, които ще дойдат при Него. Всичко това се открива в последните три думи на Исус: “И Ме последвай.” Казваме “не” на себе си и вземаме своя кръст, за да можем да Го последваме. Тогава в Него откриваме всичко, от

което се нуждаем, не само простителност, но и мъдрост, проникателност, знание, сила, промяна, освещение, надеждата за прослава, раят един ден, в бъдеще и плодоносен живот сега, в настоящето. Всичко това се открива тогава, когато последваме Господ Исус Христос. Християнският живот, животът на ученичество, е възкресенски живот, който се открива в един възкръснал Господ и се развива, като следваме един възкръснал Господ! Всичко друго е различно и е по-малко от това, към което Бог ни призовава в Своето Слово.

Вместо това

Е, това е, което “вярата, която еднаж за винаги бе предадена на светиите” казва за ученичеството. Какво става, всъщност в църковния свят, когато се психологизира вярата? Вместо да призовава хората да се отрекат от себе си, църквата сега подтиква тези хора да почитат себе си. Себепочитането, една от най-силните нови доктрини в света, е станало всеобщо увлечение на много църкви, лидери и автори. Трагедията на тази философия е, че тя разклаща основите на истинското ученичество. Би било трагично, ако себепочитането просто се отмести с 5-10 градуса от пътеката на ученичеството. Сериозно бих-

ме се отклонили от курса.

Обаче, нещата са далече по-зле от това. Да се отречеш от себе си и да почиташ себе си са две противоположни посоки. Едното е смирение, а другото е гордост. Едното е Божият път, а другото е човешкият път. Може би затова има все по-малко и по-малко ученичество в много църкви. Разбира се, Господ иска да ни върне в Неговите пътища.

Някои питат: “Какво трябва да имаме вместо себепочитане?” Бихме могли да го наречем по много начини, но просто, за да спазим същата фразеология, можем да го наречем “почитане на Христос”. Себепочитането означава да поставиш себе си на високо ниво. Следвайки Исус, ние трябва все повече да се учим да поставяме Него на високо ниво. Трябва да бъдем грабнати от Неговото величие, любов, снабдяване, милост, доброта, сила и действие в наша полза. Иначе казано, ние трябва да бъдем грабнати от Неговата достатъчност. Това е следващият основен въпрос относно вярата, който ще разгледаме.

ГЛАВА 4

Христовата достатъчност

Христовата достатъчност е друг жизненоважен крайъгълен камък на вярата, на който се дава ново определение от психологията. Колосяни 2:9-10 заявява тази чудесна истина за нашия Господ: “Защото в Него обитава телесно всичката пълнота на Божеството; и вие имате пълнота в Него.”

Пълнота в Христос

Всичко, което Бог е, и има в небесни места за човека и за живота му тук на земята днес, се намира в Исус Христос. “Всичката пълнота” е в Него и в Него всеки вярващ в Исус Христос е завършен. Забележете, че се използва сегашно време, което определя състояние в настоящето. В Него вие “имате пълнота”. Може да кажете: “Вие, разбира се, не ме познавате много добре, ако смятате, че съм цялостна, завършена личност.” Не, не става дума ние да се познаваме един друг. Става дума за това ние да познаваме Христос. “В Него” ние имаме пълнота. Това означава Христос да е достатъчен и фактът, че Той има пълнотата на живота е онова, което ни

дава пълнота. Неговата пълнота и достатъчност са нещата, в които ние стоим, за да можем да бъдем приети в Божието семейство. Точно тази Негова достатъчност е това, на което ние уповаваме и от която черпим за нашия растеж и ефективност като Божии чада.

Христос - нашият живот

В Колосяни 3:4 също се говори за нашата пълнота в Христос: “Когато Христос, нашият живот се яви...” Исус Христос иде отново. Това е нашата велика и славна надежда. Това, което тук е важно за нашето изследване е: Христос е нашият живот. Христос не само ни дава вечен живот, но животът, който ни дава, е Неговият живот. Ако го изразим, по друг начин, животът, който Христос ни дава, когато вярваме в Него, е Неговият собствен живот, в който ние имаме дял. Животът, който Исус споделя с нас, е животът, който ние копнеем да живеем!

Ние желяем живот на любов, мир, радост, доброта, нежност, верност, кротост и себеобуздание. Такъв е животът на Исус, а той трябва да бъде наш живот. Точно, както животът на едно клонче не е независим, но по-скоро е животът споделен с лозата, така е с нас и Христос. Както Павел казва във Филипяни 1:21: “За мене да

живея е Христос..” Това напълно съответства на истината “Христос е всичко и във всичко” /Колосяни 3:11/. Христос трябва да бъде нашето всичко във всичко. Планът на Бога е Господ Исус Христос да живее във всички Негови люде и да бъде всичко за всеки един от нас.

*Да си служим един на друг
чрез Неговия живот*

Какво да кажем тогава за нашите отношения с другите християни? Нуждата ни от тези взаимоотношения не говори ли за някаква липса или недостатъчност в Христос? Тъкмо обратното. Господ ни е наредил да се учим от Него и да растем в Него като части на Христовото тяло. И също, точно поради Неговата пълнота, ние можем да си служим един на друг. Както Ефесяни 4:16, така и Колосяни 2:19 откриват, че всяка част на Христовото тяло трябва да се държи здраво за Главата Исус Христос и след това да си служим един на друг в Неговата пълнота, така че тялото да “расте с нарастване дадено от Бога”. Животът заедно като Божии люде е напълно свързан с Христовата достатъчност.

Вместо това

Христовата достатъчност е крайъгълен камък на вратата. Обаче, ние чуваме твърде малко за това в църквата днес. Вместо това слушаме все повече и повече семинари на тема “как да ...” във връзка с личното развитие. Чуваме за това, как чрез собствените ни най-големи усилия да бъдем всичко, което можем да бъдем.

Чуваме за средства за самоусъвършенстване и курсове за саморазвитие, принципи за самоактуализиране и литература за самопомощ и дори за самопомощни групи. Колко различно е това послание от онова, че Христос е достатъчен, както и всичко, с което Той ни е снабдил и може да направи в нас и чрез нас. Разликата е между Божиите източници на действие и човешките източници.

Как да ходим с Бога и да Му служим, как да растем в подобие на Христос? Става ли това чрез най-великото развитие, до което достигаме, като работим върху себе си? Или когато черпим от Христовата достатъчност и проникваме в нея, разчитаме на нея, когато живеем поради това, че Господ Исус Христос е достатъчен. Той има цялостен, завършен живот, който е вече наш, ако ние просто пребъдваме в Него, упова-

ваме на Него, гледаме към Него. Психологизирането на вярата е подмамване на хората да изоставят цялото това снабдяване от Бога.

ГЛАВА 5

Божието Слово е достатъчно

Следващият жизненоважен крайъгълен камък на вярата, който трябва да се вземе под внимание е, че Божието Слово е достатъчно. На това се набляга във 2 Тимотей 3:16-17: “Всичкото писание е Боговдъхновено и полезно за поучение, за изобличение, за поправление, за наставление в правдата; за да бъде Божият човек съвършенстван, съвършено приготвен за всяко добро дело”. В тези два стиха има три жизненоважни основни неща, които говорят за самата Библейска теология: вдъхновение, авторитет и достатъчност.

Вдъхновение и авторитет

“Всичкото писание е Боговдъхновено” означава, че буквално всяка дума от Библията е вдъхната от Бога чрез живота на апостолите и пророците. Разбира се, Той използва техния речник и техните личности. Въпреки това, Той е вдъхновил всяка дума. Така всяка дума е казана от Бога на човека. Ето защо, това е “вярата, която веднъж завинаги бе предадена на светиите”. Това е, което Бог искаше да каже на човека.

Следващите няколко фрази показват авторитета, който е характерен за всичко, което Той казва. Словото на Бога "е полезно за поучение, за изобличение, за поправление, за наставление в правдата". Писанията говорят с Божествен авторитет в областта на доктрината, която ни учи за Бога и как да тръгнем по пътя на ученичеството и да ходим в живота с Него. Също така, те авторитетно ни порицават, като ни казват, когато сме се отклонили от Неговия път. Освен това, те говорят Неговото Слово за поправление, което ни казва какво трябва да направим, за да се върнем в Неговия път на растеж и служение. Те ни напътстват в праведност и така можем да се развиваме по пътя на Неговата воля за нашия живот. Следователно, разбираемо е защо Божието Слово има авторитет в живота ни, както и това, че е божествено вдъхновено.

Достатъчност

Освен вдъхновение и авторитет има и друга стратегическа Библейска дума. От особено значение е, че тя е фокусът на истинското бойно поле в църковния свят днес, що се отнася до Словото на Бога. Думата е достатъчност. Стих 17 се занимава с това: "за да бъде Божият човек

усъвършенстван, съвършено приготвен за всяко добро дело”. Обърнете внимание на ключовите думи, които говорят за достатъчност: усъвършенстван, съвършено приготвен за всяко добро дело. Посланието на Божието Слово ни осигурява всичко, от което се нуждаем за един цялостен усъвършенстван живот в Христос. Словото може напълно да ни подготви за всяка духовна задача, която Бог има за нас. Това отразява славната истина, която видяхме по-рано във 2 Петрово 1:3, че “Неговата божествена сила ни е подарила всичко що е потребно за живота и благочестието, чрез познаването на Този, Който ни е призовал”. Словото Божие е напълно достатъчно за познаването на нашия Господ и Неговите съвършени дарове за нас в Христос.

Йоан 8:31-32 също разкрива великото прозрение за достатъчността на Божието Слово. Исус каза на онези, които вярваха в Него: “Ако пребъдете в Моето учение, наистина сте Мои ученици; и ще познаете истината и истината ще ви направи свободни”. Истинските ученици живеят в Словото на Бога. Това включва те да се хранят с него, да вземат решения съобразно с него, да упоават на него и да му се покоряват. Като го живеят, те стигат да познаване на истината, съдържаща се в Словото. Тогава истината на Божието Слово ги освобождава. В живота си

хората имат такава силна нужда от това да бъдат освободени. Толкова много неща връзват хората. Страх, традиция, навици, обърканост и още толкова много неща. Бог има начин да ни освободи. Това става чрез истината на Божието Слово. О, каква освобождаваща сила има в Словото на Бога. То е напълно достатъчно.

Йоан 17:17 показва достатъчността на Писанията от друг ъгъл. Исус се моли на Своя Небесен Отец: “Освети ги чрез истината; Твоето Слово е истина”. Той се молеше за онези, които Го следваха и за всички онези, които щяха да Го последват поради тяхното свидетелство. Така че, всъщност, Той и сега се моли за всички вярващи. Молитвата на Господ Исус беше Неговите последователи да бъдат осветени, това значи техният живот да бъде отделен от света за цели, употреба и слава на Бога. Исус откри начина, по който щеше да се отговори на тази молитва. Това щеше да бъде чрез силата и резултатността на истината в Божието Слово. Само Словото е достатъчно за тази задача.

Бог иска ние да заявим, да живеем, да вярваме, да растем и да предаваме един на друг този славен крайъгълен камък на вярата, достатъчността на Божието Слово. То е достатъчно да направим живота ни такъв, какъвто Бог иска той да бъде: спасен, осветен, освободен, усъвършенст-

ван, напълно приготвен за служение.

Вместо това

Вместо това какво става в църковния свят? Много, много църкви вече не вярват във вдъхновяващата сила и авторитета на Божието Слово и така от тях не може да се очаква да заявят, че то е достатъчно. Обаче онези църкви, които все още се държат за вдъхновяващата сила и авторитета на Словото, трябва също така да заявят, че то е напълно достатъчно. Те също чрез думи или дела отричат факта, че Словото на Бога е достатъчно. Дори онези хора от църквата, които казват, че имаме боговдъхновеното и истинно Слово, учат хората да се обръщат към небоговдъхновени теоретици от света, за да получат окончателните, необходими отговори за живота. На онези, които са учили обществени науки /или по-точно бихейвиористичните философии*/сега се гледа като на такива, които имат необходимите отговори за човека.

*Бихейвиоризъм - философия за поведението основана през 1913г. от Джон Уотсън от Чикагския университет. Той свежда психичните явления към реакции на организма, т.е. отъждествява съзнанието и поведението; Бихейвиоризмът свързва цялото познание с образуването на условни реакции - бел. прев.

Новото кредо във всичко това е “всяка истина е Божия истина”. Разсъждава се така, че тъй като Бог създаде всичко и след като Бог е истина, всяка истина открита някъде трябва да произлиза от Бога. Този начин на мислене е насочен към това да се постави истината, открита от човека, т.е. човешките теории на същото ниво, на което е боговдъхновената истина на Божието Слово. Следователно посланието на теоретика-психолог от света може да бъде вкарано направо вътре в служението на църквата и да бъде обединено с посланието за божиите хора. Това може да бъде сторено от добронамерени църковни лидери, които искат да помогнат на ранени и нуждаещи се хора и които приемат, че това е начинът, по който трябва да се направи. В крайна сметка, това са експерти, които изучават човека. Те имат добър поглед върху човечеството. Това, което става при този процес е, че ние стигаме най-вече до това да надценяваме човешката мъдрост докато трагично подценяваме Божията мъдрост. Двете достигат до едно общо ниво и ние улавяме по малко от всяко, като си мислим, че вземаме най-доброто от цялата истина.

Тази “друга истина” е най-доброто човешко предположение за това, което става на арена, която в действителност не можем да видим:

сърцето, душата, разума и вътрешния човек. Човек не може да види какво е там вътре. Когато се опита да погледне навътре, той напълно се обърква, защото сърцето е измамно. Бог е единственият, който може да го види и Той не прави догадки за това какво става. Той просто гледа там, изявява начина, по който Той създаде човека, как човекът падна, какви са проблемите в резултат на това и какво е дал, за да направи човека цялостен отвътре. Той ни е изявил всичко това в Своето Слово. Ако прибавим човешки философии или теории към тези въпроси с божествено откровение, ние омърсяваме Божията истина. Ние предлагаме на хората една нова психологизирана вяра за техния живот и ходенето им с Бога. Това е подценяване на факта, че Божие то Слово е достатъчно. Това е важен аспект на психологизирането на християнската вяра.

Глава 6

Работата на Святия Дух

Работата на Святия Дух е друга основна истина, на която се дава ново определение чрез психологическото мислене, което е навлязло в църквата. Исус, когато говори за Святия Дух в Йоан 16:13-14, казва: “А когато дойде онзи, Духът на истината/или буквално преведено истината/, ще ви упътва на всяка истина /буквално истината/; защото няма да говори от себе си, но каквото чуе това ще говори, и ще ви извести за идните неща, Той Мене ще прослави, защото от Моето ще взема и ще ви известява.”

Упътва ни във всяка истина

Духът на истината, Святият Дух, е даден на Божиите люде, за да ни упътва във всяка истина, което е цялата истина на Словото на Бога. Това служение на упътване на Духа включва изучаването и поучаването в Словото на Бога през вековете в живота на всяко Божие дете, водено от Духа. В този процес Святият Дух спира вниманието ни на чудните реалности на Исус Христос и ни ги изявява. Тази функция е едно от най-великите служения на Святия Дух. Той

има толкова много служения. Той прославя Господ Исус тук, като ни разкрива богатствата в Христос, които са достъпни за нас. След това Той ни дава разбиране за тях, сърце да ги приемем и мотивация да ходим в тях.

Преобразява живота ни

2 Коринтяни 3:18 казва още за действието на Святия Дух: “А ние всинца, като с открито лице отражаваме, както огледало, Господнята слава, преобразяваме се в същия образ, както от Господа, Духа, от слава в слава.” Обърнете внимание какво разкрива този стих. Той показва как животът ни се променя според образа на Христос. От такова преобразяване имат нужда хората в своя живот, но как би могъл обикновеният човек със своите теории, идеи и философии да направи това някога? Това е, което само Бог, чрез Своя Дух, може да извърши.

Процесът, чрез който Бог преобразява Своите люде, включва това ние да подходим смирено и открито към Словото Му. Тогава може да се види славата на Исус, която сияе от Словото, като че ли отразена в огледало без недостатък. Духът на Господа използва това откровение на Христос, за да действа в живота ни, като ни променя и ни дава същия образ и ни прави да

приличаме все повече и повече на нашия Господ. Характерът на Исус въздейства върху нашия характер и променя живота ни. Все повече виждаме кой е Той и нашите сърца омекват и се формират по отношение на желаниа и посока. Това е един процес на развитие от даден аспект на Неговото славно естество в друг и от една степен на подобие в друга.

Илюстрация на такава промяна можем да видим на много по-ниско ниво в земните, човешки отношения. Хората започват да приличат на онези, на които се възхищават. Или, както Бог е казал в Псалм 115:8 отнасящ се до онези, които проявяват интерес и преданост към идоли: “Подобни на тях ще станат ония, които ги правят, както и всеки, който уповава на тях.” Обаче, в пасажа, който разглеждаме във 2 Коринтяни 3 гл., виждаме пример на такова силно влияние от друг. Тук виждаме Духът на Господа, който прави Божиите люде да приличат все повече на Христос, когато те непрекъснато са изложени на действието на славата на Господ Исус!

Тези въпроси ни дават известен поглед върху някои съществени, неотменими действия на Святия Дух. На тази истина, като на друг крайгъглен камък във вярата, трябва да се наблегне в нашите църкви.

Вместо това

Вместо това какво се поучава? Много лидери в църквата казват, че житейските проблеми са твърде сложни днес за тези старомодни подходи на Библията и Святия Дух. По този начин те заявяват, че Святият Дух е неспособен да отговори на нуждите в живота на хората или да осъществи целите на Бога. Така те показват, че се надяват на интелектуални вместо на духовни отговори. Голяма част от хората в църквата се изказват изключително в полза на интелектуализма. Това не означава, че Бог не допуска да мислим активно. В Исая 1:18 Той казва: “Дойдете сега та да разискаме, казва Господ.” Бог ни кани да мислим с Него. Това трябва да бъдат Неговите мисли, които се научаваме да мислим, а не човешки мисли. Ние не си представяме или не теоретизираме мислите на Бога. Той ни ги казва в Своето Слово и ние мислим с Него.

От друга страна, интелектуалният начин е най-доброто, което човешките умствени способности могат да произведат. Така ние стигаме до това да заменим силата на Святия Дух със слабостта на човешките теории и философии. Помнете, че ние сме призовани за духовен живот в едно духовно царство. Само Святият Дух може да разкрие духовните неща и да ги напра-

ви реални в живота ни. Всъщност всички тези човешки теории /породени от бихейвиористичните философии/ представляват върховното усилие на човека да помогне на другия със собствени начини и усилия да стане такъв, какъвто той иска да бъде. Това е един свят, различен от “вярата, която веднъж завинаги бе предадена на светиите”. Бог има Своите начини да ни направи точно такива, каквито Той иска ние да станем. А това е: “Не чрез сила, нито чрез мощ (човешка), но чрез Духа Ми, казва Господ на Силите.”/Захарий 4:6/ Имаме нужда Святият Дух да контролира умовете ни и да ни разкрива “ума Христов”. /1Коринтяни 2:16/.

Глава 7

Най-висшата цел - познаването на Бога

Във Филипяни 3:8 апостол Павел възкликва: “А още всичко считам като загуба заради това превъзходно нещо - познаването на моя Господ Христос Исус”. Това би могло да бъде интерпретирано така: “Считам всичко друго за безсмислено, сравнено с ненадминатото по стойност познаване на моя Господ Христос Исус”. Най-висшата цел на християнския живот на ученичество е да се стремим към превъзходното нещо, към изключителната ценност, която е познаването на Христос. Запознаването с Бога е основният въпрос, свързан с времето и вечността.

Исус го каза по този начин в Йоан 17:3: “А това е вечен живот, да познаят Тебе, единия истинен Бог, и Исуса Христа, когото си изпратил”. Ето защо Павел можа да изрази с една фраза цялото търсене на своя живот: “за да позная Него” /Филипяни 3:10/. За това говореше той в 13 стих, когато описа целия си живот като каза: “но едно правя”. Целият живот трябва да се посвети на най-висшата цел - познаването на Господа все повече и повече. Познаването на

Бога е целта, към която ние непрестанно трябва да се стремим.

Умножена благодат и мир

Петър също коментира този въпрос във 2 Петрово 1:2 :“Благодат и мир да ви се умножи чрез познаването на Бога и на Исуса, нашия Господ”. Какво би станало в живота ни, ако се умножат благодатта и мира от Бога за нас? Това би ли променило нашия живот? Би ли изпълнило нашия живот? Би ли преобразило живота ни, както и да ни приготви и да ни даде способности? Да, това е, от което имаме нужда - Божията благодат и мир да ни се умножат. Какъв е нашият дял в това? Как се възползваме от тази възможност? Това става с познаването на Господа. Колкото повече опознаваме Бога, толкова повече се увеличават Неговата благодат и мир и те се умножават в живота ни.

Всичко потребно за живота и благочестието

Стих 3 ни дава допълнителни подробности за важността на това нарастващо общение с Бога: “Понеже Неговата Божествена сила ни е пода-

рила всичко що е потребно за живота и за благочестието чрез познаването на Този, Който ни е призовал...” Това е едно невероятно и велико твърдение. Бог упражнява Своята сила, за да подари на онези, които са в Христа Исуса всичко необходимо за живот в Неговия път, както и всичко, което е нужно за израстване в благочестие. Как ние се възползваме от това чудно снабдяване? Ние все повече навлизаме в тези реалности чрез растеж в познаването на Бога. Колкото повече опознаваме Господа, толкова повече се ползваме от всичко, което Той ни е подарил за живота и благочестието. По този начин лично откриваме това, което Неговото Слово ни изявява, че Той ни снабдява с всичко, от което имаме нужда. Това е една фундаментална истина на вярата.

Вместо това

Какво става в църквите на това бойно поле, когато се психологизира вярата? Новото в църквата е подобно на това, което светът съветва - не да познаваме Бога, а да познаваме себе си. Вместо да се насърчават хората и да им се помага да вървят по пътя на познаването на Бога, в много църкви учат хората да се вглеждат в са-

мите себе си чрез всякакви нови сложни “средства на служение”, както се наричат. Тестове за самооценка, за анализ на темперамента и описване на личните предпочитания изобилстват в програмите на църквата. Въпреки че може да изглежда, че тези средства носят много полезна информация, това, което наистина трябва да знаем за себе си, вече е разкрито в Словото Божие.

Тези, които търсят да узнаят Божията воля, научават Неговата оценка за човека. Неговата оценка е това, което задължително трябва да имаме, не само защото тя е единственият достоверен възглед за нещата, но също и защото е част от познаването на нашия Господ. Така че: “нека познаем Господа, нека следваме да Го познаваме”. /Осия 6:3/ Този стремеж е най-висшата цел в живота. Когато правим това, сам Бог ще умножава благодатта и мира в нашия живот, снабдявайки ни с всичко необходимо за живота и благочестието.

От това, че на християнската вяра се дава ново определение от психологическа гледна точка, най-висшата цел на любящия Бог драстично се променя. Същото се случва и с друг въпрос, подобен на този, и това е последното, което ще изследваме.

Глава 8

Голямата заповед - да възлюбим Бога

Нека видим още един основен аспект на вярата, на който се дава ново определение поради психологическото мислене, което навлиза в църквата - голямата заповед да възлюбим Бога. "И един от тях, законник, за да Го изпита, зададе Му въпрос: Учителю, коя е голямата заповед в закона? А Той му рече: "Да възлюбиш Господа твоя Бог с цялото си сърце, с цялата си душа и с всичкия си ум." Това е голямата и първа заповед. А втора подобна на нея е тази: "Да възлюбиш ближния си както себе си." На тия две заповеди стоят целият закон и пророците." /Матей 22:35-40/.

Двете основни заповеди

Голямата заповед, най-важното напътствие от Бога, върху което трябва да се концентрираме, е любовта към Господа нашия Бог с цялото ни естество. Втората е подобна на нея и също е заповед за любов. Тя се състои в това да отделяме внимание на другите с обич по начина, по който вече правим това по отношение на себе си.

Тези две заповеди напълно обобщават всичките Писания, защото Исус добави, че на тях двете стои цялото Божие Слово.

Хората възлюбиха себе си

Сега нека се занимаем с тези две заповеди обединени от едно предупреждение. После ще помислим заедно за това какво става днес в църквата по този въпрос. Предупреждението е от 2 Тимотей 3:1-2. “А това да знаеш, че в последните дни ще настанат усилни времена. Защото човещите ще бъдат себелюбиви.”

Тук ни се казва, че последните дни, преди да се върне Господ, ще бъдат трудни и опасни за живот. Трудностите се отнасят до това, което ще характеризира човечеството в тези дни: “Защото човещите ще бъдат”. Обърнете внимание какво е начело на този поразителен, отрезвяващ списък, характеризиращ хората от последно време: “Човещите ще бъдат себелюбиви”. Това предупреждение беше отправено към църквата на Исус Христос като нещо, за което трябваше да бъдат нащрек и да го избегнат.

И така, тези въпроси трябва да бъдат основна част от посланието на църквата. Трябва да подтикваме хората преди всичко да отделят най-голямо внимание на това да любят Бога. Тогава те

по един свръхестествен начин ще са загрижени с обич и към другите така, както естествено отделят внимание на собствените си нужди и интереси. През цялото време те трябва да внимават да не бъдат впримчени в светските страсти на себелюбие, характерни за последно време. Това е основно за християнската вяра.

Вместо това

Вместо хората да бъдат подтиквани да обичат Бога, да обичат другите и да бъдат нащрек за опасностите от себелюбието, много църкви сега наставляват хората в това, което би могло да се нарече “мит за себелюбието”.

Това е митът, че ние трябва първо да се научим да обичаме себе си преди да се научим да обичаме правилно другите. И така, как този мит за обичта към себе си е внесен в църквата на Господ Исус Христос? Това става чрез явно изопачаване на Божието Слово. Ето как обикновено става това: Църковните лидери прочитат пасаж за тези две заповеди за любов. После, когато стигнат до края, те добавят тези изкривяващи Писанията коментари: “Сега всички ние знаем, че не обичаме себе си по начина, по който трябва да го правим. Затова как изобщо можем да обичаме другите правилно, преди първо да сме

се научили да обичаме себе си? И как можем да очакваме да се научим да обичаме Бога, докато не се научим да обичаме хората по начин, по който трябва да го правим?”

Повечето хора са склонни безрезервно да подкрепят това твърдение. Много хора периодично се обезсърчават, често остават разочаровани или някак обезверени, или са тежко обременени, или биват преследвани от чувството за провал.

Когато един църковен лидер им внуши, че те наистина страдат от липса на правилна любов към самите себе си, те неправилно тълкуват целия този емоционален товар като индикатор за това, че лидерът има право. Така те са изцяло отворени за следващите стъпки на това небиблейско разсъждение. В резултат на това се стига до извода, че трябва да отделяме време и внимание за това да се научим да обичаме правилно себе си. Това обикновено означава, че трябва да се предприеме психологическа терапия или собствена възстановителна програма. Тогава друга група вярващи започват да поставят себе си в центъра и може би с това се надяват, че някой ден те ще са изработили достатъчно любов към себе си, така че да се научат да обичат малко повече и другите. Може би накрая те ще могат все пак да се научат да обичат

Бога.

Защо това е изкривяване и подправяне на Божието Слово? Поради две основни причини, които идват точно от самия контекст на основния пасаж. Първо, това небиблейско учение добавя трета заповед. Второ, приоритетът на заповедите е обърнат.

Исус каза, че има две заповеди, а не три. Същност, Той казва, че цялото Божие Слово стои на тези две заповеди да обичаме Бога и да обичаме другите. В Писанията не остава нищо друго, на което да се основава една въображаема трета заповед, отнасяща се до това да се научим да обичаме себе си. Следователно, това фалшиво учение прибавя към Божието Слово, което ни е забранено да правим.

Следващото и може би дори по-лошо нещо е, че това учение не само добавя трета заповед, но то сменя приоритета. Коя е най-важната заповед, която Исус изрече? Да възлюбим Бога с цялото си същество. Трябва да насочим вниманието си най-вече тук. Въпреки всичко, това ново изопачено психологизирано учение казва, че трябва да мислим как да се научим да обичаме себе си. Това е много повече от връщане назад и в по-голямата част от църковния свят днес преобладава това тълкувание на този пасаж. Можем да го открием дори в уважавани христи-

янски колежи и семинарии, чиято вяра се основава на Библията. Ето колко широко се е разпространило психологизирането на вярата.

Глава 9

Заключителен извод

В заключение, нека позволим на Господ да ни даде няколко предупреждения и съвети от Неговото Слово, отнасящи се до това трагично развитие наречено психологизиране на вярата.

Повтаряне на двете злини

Божието порицание към народа Му в старо време е толкова актуално днес: “Защото две злини сториха Моите люде: Оставиха Мене, извора на живите води и си изсякоха щерни, разпукнати щерни, които не могат да държат вода”. /Еремия 2:13/. Много от Божиите хора днес са в процес на повтаряне на шокиращите грехове на Израил от старо време. Истинският и жив Бог е сключил завет, да бъде за тях постоянно бликащ извор на живот и реалност. Вместо да гледат на живия Бог, който да бъде всичко и да снабди всичко, от което се нуждаят, те се въвличат в религиозните системи на света около тях. Колко тъжно! Как можаха да направят това след всичко, което Господ беше направил за тях и което им беше обещал?

Църквата днес, обаче, върши същото. Исус

Христос е нашият Господ - Той е напълно достатъчен, Той е нашият живот, най-скъпото за нас. И все пак мнозина се отвръщат от Него и се насочват към “разпукнатите щерни” на психологическите теории.

Тези теории са умни и добре измислени, но в техните системи има пукнатини. Те не задържат вода. Човек не може да живее от тях в истинския смисъл на Божието обещание за изобилен живот. Това слага петно върху името на нашия отхвърлен Господ, тъй като води до духовна замъртвялост на Неговите люде.

Измамени от хитростта на змията

Едно от нещата, които притесняваха Павел по отношение на ранната църква беше, че тя можеше да бъде подмамена и да се отклони от определената от Бога простота, която се отнася до Христос. Неговата загриженост беше по отношение на коварството на нашия враг. “Но боя се да не би, както змията измами Ева с хитростта си, да се разврати умът ви и отпадне от простотата и чистотата, която дължите на Христа” /2 Коринтяни 11:3/. В градината Ева се поддаде на ловката измама, а не на някаква явна фронтална атака в отношението и с Бога. Подлъгвайки

църквата да следва психологически прозрения и теории, врагът на нашите души може би е пуснал в действие една от най-коварните си тактики. Всичко звучи толкова научно, толкова мъдро, благотворно, оправдано, съвместимо с всичко, свързано с Христос. Всичко това сякаш дава онези съвременни перспективи и изтънчени средства, за които съвременният човек смята, че не се намират в “древните писания на пророците и апостолите”. Какво биха могли те да знаят за дисфункционализма, или взаимозависимостта, или клиничната депресия, или това да бъдеш зряло дете на алкохолик?

Когато съм споделял учения като тези в различни части на страната и в чужбина, някои хора са оспорвали простотата на твърдението, че в Христос, в Неговото Слово, дела и в снабдяването Му за нас, имаме всичко, от което се нуждаем /т.е. “всичко необходимо за живота и благочестието”/. Запомнете, опасността пред ранната църква и в църквата оттогава насам е, че умовете на хората биха се развратили и отпаднали от простотата, която е в Христос.

Вероятно това, от което хората се страхуват са неща, които са прекалено опростени, неща, които са толкова прости, че в тях няма нищо значимо. Посланието на Писанията е, че цялото царство на Бога е скрито в Исус Христос. Това

е простотата. Да Го следваме и Той ни променя! Да Го следваме и цялата пълнота е в Него! Да Го следваме и намерим всичко, което е потребно за живота и благочестието. Като следваме Христос ще растем в плодоносен, полезен, целенасочен живот, като станем инструменти в ръката на Всемогъщия Бог. Всичко това се намира в следването на Исус. Това е простотата - липсата на усложнение. Обаче, това не означава простота в смисъл на недостатъчна стойност.

Ако смятаме, че простотата в Христос означава недостатъчност от Негова страна, тогава силно подценяваме факта кой е Той и какво Той е направил. Ако кажем на една риба, че всичко, от което се нуждае е просто океанът и рибата сметнеше, че сме действали твърде опростенчески, тогава бихме разбрали, че рибата не е запозната или пък подценява ресурсите на океана. Христос е далеч по-дълбок и от най-дълбокия океан. Възщност, в личността и делото на Исус ни се предлагат “неизследимите Христови богатства”. /Ефесяни 3:8/. Хората, които казват, че се нуждаят от нещо повече от простотата на Христос, са като риба, която казва, че се нуждае от нещо повече от океана!? Дълбините на богатството на Христос не могат никога да бъдат изчерпани или да се представят за недостатъчни.

*Измамата и безсмислието
на човешката философия*

В предишната глава се съдържаше едно жизненоважно библейско предупреждение, отнасящо се до измамата, че би трябвало да видим как Господ и по друг начин набляга на това. Колосяни 2:8 ни дава тази допълнителна гледна точка: “Внимавайте да ви не заплени някой с философията си и с празна измама, по човешко предание, по първоначалните учения на света, а не по Христа.” Трябва да внимаваме и да алармираме за тези перспективи в живота. Не трябва да ги допускаме свободно в църквата. Не трябва да ги включваме в нашето послание и служение. Това, разбира се, включва психологическите теории на човека. Не трябва да позволяваме на никой да ни води в тази посока. Това предупреждение и забрана важат независимо колко образован, целенасочен, известен или влиятелен може да бъде един лидер в църквата. Внимавайте да не би някой да заплени мисленето ви с някои от тези факти. Философията е човешкият начин, по който се гледа на човека и живота и на това как да се помогне и/или да се променят хората. Празната измама включва изобретени от човека начини на мислене, които произлизат

от една духовна заблуда и съответно не са построени върху истинските благочестиви реалности. Човешката традиция е друга област на опасна съблазън, защото това е просто предаването на онова, което изглежда полезно или желано, от човек на човек. Тясно свързани с тези традиции са първоначалните учения на света, които представляват съвременната, условна мъдрост и възприетите от обществото похвати.

Исус каза: “Моето царство не е от този свят.”/Йоан 18:36/. Как можем да смесваме мъдростта на царството на човека с царството на Бога? Божията присъда над мъдростта на този свят е дадена в 1 Коринтяни 3:19-20 : “Защото мъдростта на тоя свят е глупост пред Бога, понеже е писано:

“Улавя мъдрите в лукавството им”, и пак: “Господ знае, че разсъжденията на мъдрите са суетни.” Бог казва, че човешката мъдрост е глупост. Всички тези психолози- теоретици, които привличат интереса на църквата в днешно време изглеждат така блестящи, когато се съизмерват с другите хора. Обаче, пред Бога те са глупави, защото не са се научили от Бога, но преди всичко от собствените си суетни фантазии. Господ също така изцяло познава мислите на мъдрите. Той знае всичко за теориите на онези, които притежават особените качества на човешкия ге-

ний като Фройд, Адлер, Юнг, Маслоу, Фром, Роджърс и много други. Той казва, че разсъжденията им са ялови. Тази дума означава безполезен, напразен, кух, неплоден. Те нямат стойност пред Бога за развитието на Неговото царство и изграждането на живота на Неговите люде. Трябва да внимаваме за всяко нещо, което не е съобразено с Христос. Само Исус Христос и Неговите пътища, както и Неговата истина, трябва да направляват и изграждат живота ни.

Разгласяване на Божието Слово

С тези предупреждения отправени от Бога към нас, става напълно ясно, че трябва да разгласяваме само посланието на Божието Слово: “Проповядвай Словото, настоявай на време и без време, изобличавай, порицавай, увещавай с голямо търпение и непрестанно поучаване. Защото ще дойде време, когато няма да търпят здравото учение; но понеже ги сърбят ушите, ще си натрупат учители по своите страсти, и като отвърнат ушите си от истината, ще се обърнат към басните.” /2 Тимотей 4:2-4/.

Ние сме призовани в Божието семейство да разгласяваме Божието Слово, не човешки теории. В това основно увещание се включва и едно пророчество, че идва времето, когато хората

няма да приемат здравото учение. Те няма да се интересуват от здравото, животворящо, библейско учение. Те по-скоро ще искат да слушат онези неща, които ще радват плътта им, дори и това да включва басни, митове и теории вместо истината. Тези думи, разбира се, говорят за дните, в които живеем. Много църковни лидери се отвърщат от истината, за да разгласят послание, което е здраво свързано с митични, хуманистични, психологически понятия, които гъделичкаят плътските уши. Толкова много от Божиите хора се обявяват за нещо повече.

*Да пазим и да се държим
здроаво за вярата*

Бог ни е поверил Словото Си - да се грижим за Него и да Го използваме: “вярата, веднъж за винаги дадена на светите”. Трябва да я пазим, като стоим настрана от всички човешки системи на философското познание. Трябва да се придържаме здраво към точния образец на духовно здравото учение дадено ни чрез пророците и апостолите в писанията. Господ дава да се разбере ясно това в Своето послание чрез Павел до Тимотей: “О, Тимотее, пази това, което ти е поверено, като се отклоняваш от скверните празнословия и противоречия на криво нареченото

знание; на което, като се предадох някои, отстраниха се от вярата... Дръж образа на здравите думи, които си чул от мене, във вяра и любов, която е в Христа Исуса. Онова добро нещо, което ти е поверено, упази чрез Святия Дух, който живее в нас”./1 Тимотей 6:20-21 и 2 Тимотей 1:13-14/.

Не трябва да правим това със себеправедно отношение на всезнаещи. Това трябва да бъде направено със смирение в любовта, която е в Христа Исуса, но то трябва да бъде направено. Трябва да пазим този добър залог на абсолютната, божествена правда, която ни е дадена. Обаче, можем да го сторим само чрез силното действие на Святия Дух, който живее в Божиите люде. Това е друго велико, необходимо служение на Духа. Единственият начин да се опази това богатство, на Божието Слово и да се съхрани чисто в живота ни, в църквите и в служенията, е като предадем себе си на водачеството, поучението и силата на Святия Дух, който действа в живота ни чрез Словото. Никакъв друг подход не може да устои на яростната атака, която е един опит да се даде ново определение на вярата. Само Святият Дух може да ни даде прозрението, проникателността, мъдростта, смелостта, бдителността и любовта, от които се нуждаем за тази трудна задача. Той изцяло мо-

же да го направи.

Нека Духът на Господа ни даде очи да видим това, което става с психологизирането на вярата. Нека Той ни даде сърца да бъдем инструменти в Неговото дело на духовно възстановяване. Амин.
